

Tautiriskien hallinta eläinten tuonnissa – vastuullinen tuonti

Vastuullinen tuonti varmistaa eläinten terveyden ja tuojan oikeusturvan

- Jokaisella eläimiä Suomeen tuovalla on vastuu maamme hyvän eläintautitilanteen säilyttämisestä. EU-lainsäädäntöön perustuvilla viranomaistason tuontivaatimuksilla torjutaan vakavien eläintautien tuloa eläinten siirtojen mukana.
- Suomi on virallisesti vapaa useista tarttuvista eläintaudeista, eikä eläinten tuonti Suomeen ole yleensä mahdollista maista tai alueilta, joissa tauteja esiintyy.
- Viranomaisohjeissa tuonti EU-maista sekä Norjasta ja Sveitsistä on [sisämarkkinasiirtoa](#), tuonti EU:n ulkopuolelta on [tuontia](#). Tässä ohjeessa tuonnilla tarkoitetaan sekä sisämarkkinasiirtoja että tuontia.
- Tuotantoeläinten tuonnissa on huomioitava myös elinkeinon vastustamat taudit. Näitä tuotannolle merkittävää haittaa aiheuttavia tauteja torjutaan Eläinten terveys ETT:n tuontiohjeilla. [ETT:n jäsenyritykset](#) edellyttävät, että tuotantoeläimet on tuotu maahan ETT:n ohjeita noudattaen.

Kartoita aina ensin mahdollisuus hankkia eläimiä Suomesta tai tuoda uutta eläinainesta alkioden tai sperman muodossa. Tuo eläimiä vain jalostustarkoitukseen.

Ennen tuontia

- Noudata tuonnissa lainsäädäntöön perustuvia [Ruokaviraston ohjeita](#).
  - Huomioi kuljetusmääräykset niin [eläinten hyvinvoinnin](#), hygienian kuin kuljettajan pätevyysosalta. Ruokaviraston opas "[Kaupalliset eläinkuljetukset maanteillä](#)"(pdf).
- Suunnittele tuonti huolellisesti ja toteuta se yhteistyössä ETT:n kanssa. Ota ajoissa – viimeistään 2 kk ennen suunniteltua tuontia – yhteyttä ETT:n asiantuntijoihin tuontiin liittyvien tautiriskien ja niiden hallintakeinojen selvittämiseksi. Saat ETT:ltä tuontiohjeet sekä ohjeet myyjälle ja lähtötilan eläinlääkärille.
  - ETT:n ohjeiden avulla viestit myyjälle haluavasi ostaa terveitä eläimiä hyvin hoidetusta karjasta, jonka terveydenseuranta on kunnossa ja joka on vapaa niin virallisesti vastustettavista taudeista kuin tuotantotappioita aiheuttavista muista tartunnoista.
- Nautojen ja sikojen tuotantotilan täytyy kuulua terveydenhuollon seurantajärjestelmään (Naseva tai Sikava). Nautoja tuodessasi liity myös ETT:n *Mycoplasma bovis* -vastustusohjelmaan. Näin varmistetaan tuontieläinten asianmukainen terveysseuranta myös karanteniajan jälkeen.

- Varmista kirjallisella sopimuksella eläinten myyjän kanssa, että voit peruuttaa kaupan, mikäli selvityksissä tai tutkimuksissa ilmenee tarttuvan eläintaudin riskiin viittaavaa.
- Toimita ETT:n pyytämät eläinten terveystarkastukset ja tutkimustulokset ETT:lle ennen tuontia.
- Järjestä eläimille [ETT:n ohjeen mukainen tuontikaranteeni](#) ja sitä valvova eläinlääkäri.
- Tutustu tuontiasiakirjoihin TRACES-järjestelmässä jo ennen eläinten saapumista. Tarkista tarttuviin tauteihin liittyvät kirjaukset, tarvittaessa pyydä apua karanteenia valvovalta eläinlääkäriltä.

Kuljetus ja karanteeni

- Kuljetusajoneuvon tautiriski on huomioitava: ajoneuvo tulee pestä ja desinfioida huolellisesti tuontikuljetuksen jälkeen ennen seuraavaa käyttöä. Ajoneuvoa ei saa käyttää muuhun eläin-kuljetukseen Suomessa ennen kuin 48 tuntia on kulunut desinfioinnista.
  - autossa oleva lanta ja kuivikkeet jätetään karanteenipaikkaan.
- Tuo eläimet muista tuotantoeläintiloista erillään olevaan karanteenipaikkaan. Karanteenieläimiä hoitavilla henkilöillä ei saa olla kontakteja muihin tuotantoeläimiin.
- Ilmoita karanteenia valvovalle eläinlääkäreille eläinten saapumisesta. ETT suosittelee, että eläinlääkäri tekee tuontieläinten vastaanottotarkastuksen ja tarkastaa tuontiasiakirjat.
- Eläinlääkäri käy karanteeniaikana ottamassa Ruokaviraston ja ETT:n ohjeistamat näytteet. Karanteeniaikana havaituista tautioireista ilmoitetaan välittömästi valvovalle eläinlääkärille.
- Karanteeni voidaan purkaa valvovan eläinlääkärin luvalla, kun karanteeniaika on kulunut umpeen, eläimillä ei ole havaittu tarttuviin tauteihin viittaavia oireita, ohjeistetut toimenpiteet on tehty ja tutkimusten tulokset ovat valmistuneet. Eläinlääkäri lähettää todistuksen karanteenin purkamisesta ETT:lle.
- Mikäli myyt tuodun eläimen eteenpäin toiselle tilalle, kerro eläimen alkuperästä ja anna ostajalle ETT:n myöntämä todistus vastuullisesta tuonnista. Nautojen tuontitodistus on tulos-tettavissa Nasevasta.

Lisätietoa

- Ruokaviraston verkkosivut www.ruokavirasto.fi
- ETT:n verkkosivut www.ett.fi
- ETT:n tuonninohjaus:
  - Naudat ja muut märehitjät
    - Asiantuntijaeläinlääkäri Milla Hiekkaranta, etunimi.sukunimi@ett.fi tai puh. 050 340 7495
    - Asiantuntijaeläinlääkäri Hertta Pirkkalainen, etunimi.sukunimi@ett.fi tai puh. 050 478 1150
  - Siat
    - Asiantuntijaeläinlääkäri Vera Talvitie, etunimi.sukunimi@ett.fi tai puh. 050 478 3353
  - Siipikarja
    - Asiantuntijaeläinlääkäri Hannele Nauholz, etunimi.sukunimi@ett.fi tai puh. 050 559 6202